

Perustelut

Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE) on tarkoitettu tasaamaan epidemian aiheuttaman työttömyyden kustannuksia euromaiden välillä. SURE myöntää jäsenmaille jäsenmaiden yhteisvastuullisesti takaamia lainoja. SURE lisää yhteisvastuuta takauksien muodossa ja toimii tulonsiirtomekanismina takauksien myötä syntyvän korkotuen osalta.

Eurooppalainen osa-aikalomautus

SURE:n pääasiallinen tarkoitus on tukea työn jakamista siten, että työn vähentymisen myötä työttömyyden kasvua saataisiin hillittyä. Tämä sinällään kunnioitettava tavoite muistuttaa läheisesti suomalaista osa-aikaisen lomauttamisen mahdollisuutta. Perussuomalaiset kokevat ongelmalliseksi, että omien talousvaikeuksiensa ohella ja niin sanotun pohjoismaisen hyvinvointivaltionsa kustannuksista itse vastaavana Suomi alkaisi maksaa muidenkin maiden pohjoismaisuuskokeiluja.

Italia, Ranska ja Espanja hyötyjinä

Ymmärrämme, että koronakriisi on kohdellut eri maita eri tavalla. Esimerkiksi Italian kokemia muita maita suurempia talousvaikutuksia ei ole syytä pitää Italian valitseman politiikan loogisina seurauksina. Perussuomalaiset kuitenkin ihmettelevät, miksi epäsymmetriset talousshokit saavat euroalueen avaamaan kukkaron silloin, kun vaikeuksissa on Italia, mutta ei esimerkiksi silloin, kun vaikeuksissa oli Suomi.

Jonkinlaisen arvauksen maakohtaisesta yhteiskuntien pysähtymisestä ja työllisyystilanteiden kehittymisestä saa tutkimalla esimerkiksi Googlen tai Applen community mobility-dataa ja sen kehittymistä kesän aikana. Myös tähän dataan perustuu arviomme maista, jotka tulevat olemaan nettomaksajia SURE-mekanismissa.

SURE:n vakuutetaan olevan vähäriskinen ja tasapuolinen, koska kyse on vain lainoista eikä suorasta tuesta, ja koska kaikki maat voivat lainoja hakea. Asiantuntijalausunnoissa on kuitenkin tuotu esiin, että lainoja todennäköisesti hakisivat lähinnä talousongelmissa olevat maat, jotka eivät itse saisi halvemmalla luottoa markkinoilta, ja joiden työmarkkinatilanne täyttäisi lainojen myöntämisedellytykset.

Asiantuntijalausunnoissa mainittiin myös, että lainamuotoinen tukeminen johtaa maiden lisävelkaantumiseen, mikä lisää velanhoitotaakkaa. Lisävelkaan ei myöskään sisälly sellaista ehdollisuutta kuin muihin olemassaoleviin tukikanaviin tällä hetkellä sisältyy.

Perussuomalaisten mielestä SURE siis pahentaa jo valmiiksi ylivelkaisten ja talousvaikeuksissa olevien maiden velkaongelmaa, samalla yhteisvastuullistaen tämän lisävelan muiden euromaiden takauksella.

Suomen takausvastuut kasvavat

Suomen SURE-takausvastuun ehdoton enimmäismäärä on 431 miljoonaa euroa. Siitä huolimatta SURE on yksinään riittämätön mekanismi korjaamaan euroalueen perustavaa laatua olevia ongelmia. SURE kuitenkin ohjaa myös tulevaa poliittista päätöksentekoa, pohjustaen tietä uusien yhteisvastuiden hyväksymiseen tulevaisuudessa, kun SURE-luotoista todennäköisesti aiheutuvia tappioita pyritään välttämään.

Valtioneuvoston kanta on, että se ei näe esteitä asetusluonnoksen ja takaussopimuksen hyväksymiselle. Perussuomalaiset pitävät niitä kantoja ongelmallisina ja Suomen kansallisten etujen vastaisina. Yleisellä tasolla vastustamme euroalueen yhteisvastuullistamista ja liittovaltiokehitystä.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ottaa edellä olevan huomioon

6.5.2020

Ville Vähämäki ps

Vilhelm Junnila ps

Sami Savio ps

Jani Mäkelä ps

